

ცნობის ფურცელი

სურათებიანი დამატება

102

დამატების № 149.

კვირა, 7 ნოემბერი 1903 წ.

ბაზმის № 2258.

2 მხეთი და 60 კაპ. ღირს ეთველ-ღღიური გაზეთი ცნობის ფურცელი კვირაში ორის სურათების დამატებით, 1 სექტემბრიდან წლის დამდეგამდე.

ეროტა და პსიქეა.—სურათი შუმინის.

ვერა, ვერ ვბოძებ ადამიანი!..

სად არს სიმშვიდე, რომ თითონაც დაგწინარ-დაგმშვიდე?
სხვანი სტირან და ეს კული ვით არ გვესოდეს!
სად ვბოგო კაცი, რომ თითონაც კაცად გარდვიქმნე?
მე ვინ შიბრადებს, რომ მეც ვინმე მებრალბოდეს!
რას შევიფარო, — ცხოვრება თუ შხამ-ტესლიანი?
ვის დავემარო, რომ ვერ ვბოძებ ადამიანი?

მზად იფლის დგრა, სიღარიბე, შრომა და შრომა,
გულში ჩამკნარი, ჩაფერფლილი ვარდნი-აინი...
თუ სიღობზე ვარ, ვაშ სიკვდილი რაღა მქეიან?
რაც არ ანათებს, ნეტუ მამენი, რაღა აბოგენ?
წვეულებიც იფოს მზის სხივი და შთგახის შუბი:
რას ვანჯე, თუ მე არსოფის გამინათებენ!
ბ. შხამ-პირელი.

149

სასაამოგანო მუსსაფა.—სურათი რუსი.

ჭ მ რ ი

ა. ჩხავიასა.

სურათი წყნის მსწავლებელი სერგეი კაბიტოვი ახინევი თავის ქალს ნატალიას აქორწინება ისტორიისა და გეოგრაფიის მსწავლებელს ივან პეტროვიჩს ლოშაინზე. ქობულთის სიმბარულე კარვად მიდიდა. სასტუმრო ოთახში მდგომარეობდა, თამაშობდნენ და ცეკვობდნენ. კლუბში დაქორავებული ლაქიები შავის ფრაკებით და გაქუქიანებულის ყველასხევევებით ოთახებში რეჟანდებით დარბობდნენ. ისმოდა საერთო გულუნი და ლაპარაკი.

მათემატიკის მსწავლებელი ტრანტულოვი, ფრანგი ზადეკა და უმცროსი რევიზორი საკანტროლო პალატისა ეგორ ვენიდიკტი მზდა, დივანზე გამწკრივებულნი, ერთმანეთს ლაპარაკს არ აცდიდნენ და სტუმრებს ცოცხლად დამარხულ აღმომანის ამბავს მოუთხოვობდნენ, ამასთან სპირიტუზის შესახებ თავიანთ მოსაზრებასაც უხსნიდნენ. არც ერთს სპირიტუზში არა სწამდა, მაგრამ იმას კი ამბობდნენ, რომ ამ ქვეყნად ბევრი ისეთი რამაა, რასაც კაცის გონება თავის დღეში ვერ

მიხედვებო. სიტყვიერების მსწავლებელი დოლანსკი მერე ოთახში სტუმრებს უხსნიდა იმას, თუ სამხედრო ყარაულს როდისა აქვს უფლება სროლისა. ლაპარაკი, როგორცა სჩანდა, სწინაში იყო, მაგრამ ამასთან სსსამოგნოც. ხალხი, რომელსაც შესვლის ნება არა ჰქონდა, ფანჯრებიდან სახლში იცქირებოდა.

სახლის პატრონი ახინევი შუადღისას სამზარეულოში შევიდა დასათვლიერებლად და იმის გასაგებად, ვისწმისთვის ყველაფერი მზად იყო თუ არა. სამზარეულო სხვა-და-სხვა შემწვრების სუნით და ალით გაგებულყო. ორ სტოლზე დაწყობილი და გამწკრივებული სსსაუზმო საჭმელები და სასმელები ელაგა. სტოლის წინ მზარეული ქალი, მართა, დატრიალებდა ჩაენილილებული და ღობავდმოვლებული.

— აბა ერთი, ქალი, ზუთხი მიგვენე! — ხელეების ფშვნიტითა და ტუტების წლაპუნით ყუბზა ახინევემა — რა სუნია-და! კაცმა უნდა იღოს ეს საჭმელები და მთლად გადაყლაპოს! აბა ერთი, ზუთხი მიგვენე!

მართა ერთ სტოლს მიუახლოვდა და გაქონილ გახეთის ფურცელი დინჯად ასწია. ფურცლის ქვეშ დიდ სინე შეზავებული გაქიპილი ზუთხი იღო. ახინევემა ზუთხს გადახვდა და ამოიჭინა. სახე გაეხსნა და თვალები დააშტერა. შემდეგ დაიხარა და ნერწყვი ისეთიარად ჩაყლაპა, რომ წლად პური გაისმა. ცოტახანს კიდევ შედგა, ხელი ხელი შემოჭრა და ერთი ლაზათიანდაც ტუტები შეიჭმუნა.

— ოჰო, ძალიან კოცნა... მართა, ვისა ჰქონი? — მოისმა მებობელ ოთახიდან და კარის ზღუდზე კალის ზედახედველის თანაშემწე ვანკის გამოხდა. — ვისთანა ვაქვს ამბავი? ე-ე-ე... კარგი ამბავი! სერგეი კაბიტოვიან? ყოჩად მიძიას ქალების მოარზივე ტეტრატეტტ!

— ვის უნდა ვკოცნიდე! — იწყინა ახინევემა: — ვისზე ტუტუცო! მე ის... სიტყობება ტუტუბით ვაპოვებ... თეზის დანახვაც.

— შენ რაც გინდა სთქვი...

ვანკიმა გაიღმა და კარებს მოეფრა. ახინევი ვწიოლდა.

ეს ის დარღუბაა! — ვაიფიქრა. — ცხლა წვა ის სახევილი და იკრავებს. მთელ ქვეყანაში თავს მოპოვრის ის ღობრი: ისა!

ახინევი მორცხვად ოთახში შევიდა. აქეთ-იქით იცქირებოდა, რომ ვანკი დაეხახა. ვანკი ფორტაპიანის ახლო იდგა და, გვერზე ვადახრილი, მოკანარე, ინსექტორის ცოლის დას რალასაც იმორჩულებოდა. აუფეკველად ჩემზე ელაპარაკება! — ვაიფიქრა ახინევემა. — ჩემს შესახებ ექნება ბაისი მზე ვასაგულს. იმასაც რომ სჯერა... უფეკველად სჯერა, იცონის. ღმერთო ჩემო, არა თავის დანებება ასე არ შეიძლება... არა... საქმე ის უნდა მოგაყუყო, რომ არ დაუჯერონ... ვეველასთან მოვილაპარაკებ და თავქერიანს ქორის გულად გამოვიყვან...“

ახინევემა თავი მოიფხანა და ისევ დარცხენით პადექუას მიუახლოვდა.

— ეს არის ცხლა სამზარეულოში ვიყავ და ვახშის ობადარიე დივიტორი. — უთხრა ფრანგს. — ვიცი, რომ თქვენ თავი ვიყავით და ისეთი ზუთხი მაქვს, ყმაწილო, რომ თქვენი

მი მოწონებულდი! ორი არმნი იქნება, პაპა-პაპა... მართლა ცოტას დარჩა, არ დამავიწყდა... სამზარეულოში ზუთხის გამო სწორედ საარაკო ამბავი მოხდა. ის იყო საშველებების დასათავალოებელი „შედილოდი...“ ზუთხის დახვედ და სიამოვნების გამოსახატავად ტუჩები ჩაეჭიმუნე. ენახოთ ამ დროს ტუტუცი ვანკინი შემოვიდა და მეუბნებოდა... პაპა, პაპა!... მეუბნება: ე-ე-ე, ვისა ჰყოცნო, მართასა, მზარეულ ქალსაო? მოიგონა თავქარიანმა! დღდაკაცს არც სახე უფარდა, არც ფერი, ეშმაკს ჰგავს და ის ქი—ჰყოცნო. სულელი!

—სულელი ვინ არის? —შეეციბო ტარანტულოვი მიახლოვებისათავე.

—ავერ ის ვანკინი! სამზარეულოში ვიყავ...—და ვანკინის შესახებ თავისი გადასავალი უამბო.

—სასაცილოა მაგ ტუტუცისავე. მე რომ მეკითხო, მათმუნის კოცნა მირჩევენან, მართას კოცნას. —დაუმატა ახინევემა და მიტრიალიდა თუ არა, ზურგს უკან მზდა დინახა.

—ვანკინის შესახებ ვლამაპაკობთ, — მიუბრუნდა იმას. — დიდი თავქარიანია. შემოვიდა, ბატონო, სამზარეულოში და მართასთან მდგომი დამინახა. მოჰყვა, რა გინდა, რას მზახავს! „ერთმინეთს რადა ჰყოცნითო?“ სწორედ სიზმარში წახა. მე უთხარი, ძაღლის კოცნა სჯობიან მაგის კოცნას მეთქი. ამასთანავე ცოლი მყავს, შე რეგვენო, შენა მეთქი. სოცარი რამ იყო.

—რა იყო სოცარი? —შეეციბო ახლად მისული საღმრთო სჯულის მასწავლებელი.

—ვანკინი. იცით, სამზარეულოში ვიღქი და ზუთხს დავეჭროდი...

და ყველაფერი უამბო. ნახევარ საათს არ ვაეველო, რომ სტუმრებმა ზუთხისა და ვანკინის შესახებ ამბავი იცოდნენ.

შიდიდეს ეხლა და ვისაც უნდა უამბოს! —ჰფიქრობდა ახი ნევეი ხელების ფშვნეტით. —რაც უნდა ჰქნას: მოჰყვება თუ არა

რომ მეორე დღეს აღარც კი ასხოვდა ზუთხის ამბავი. მაგრამ, ნათქვამია: „კაცი ბუმბდა და ღმერთი იციწოდო.“

მოუწვენარმა ენამ თავისი გაიტრანა და ახინევეს თავისმა გამოგონებამ ვერა უშველარა. სრულის ერთის კვირის შემდეგ, ოთხშაბათს, მესამე ვაკვეთილზე, როდესაც ახინევეი მასწავლებლების ოთახში მოსწავლე ვანკინის ნაკლს ლამაპაკობდა, ღირეჭტორი მივიდა და ვევერულ ვაიმბო.

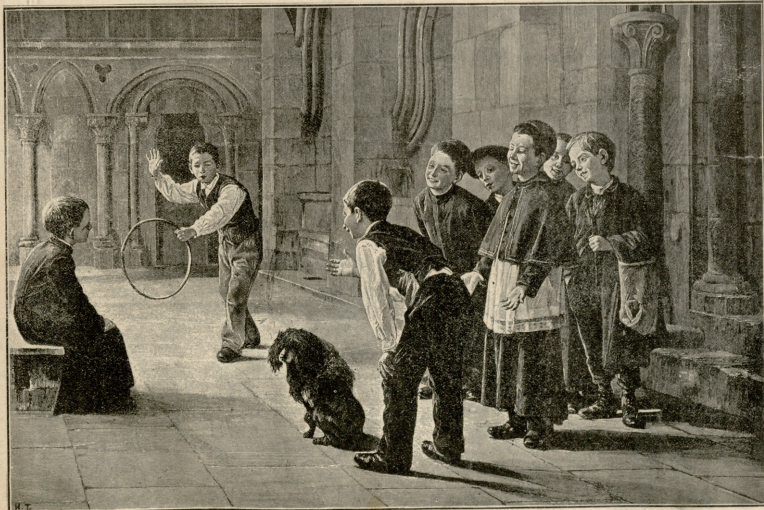
—აი, რა უნდა გითხრათ, სერგეი ვაიკონიჩს! —უთხრა ღირეჭტორმა. —უცაცრავად კი... თუმცა ჩემი საქმე არ არის, მაგრამ მაინც უნდა გითხრათ, რომ... ჩემი მოვალეობაა... იცით, ხმა დადის, ვითომ იმისთან სცხოვრობდეთ... მზარეულ ქალთან... ჩემი რა საქმეა, მაგრამ... იცხოვრეთ, ჰყოცნეთ... რაც გინდა ჰქენით, მხოლოდ ასე ნუ გამოაშკარავებთ. ვთხოვთ, არ დაგავიწყდეთ, რომ მასწავლებელი ხართ...

ახინევეი შეკრთა და უცხად ვაშეშდა. როგორც გველ ნაკებნი და ცეგ წყალ გადასხმული, ისე ვასწია სახლისკენ. მიდიოდა სახლში, მაგრამ ფეხქვეშ მიწას ვერა ჰჭრანობდა. ასე ვეგონა, მთელი ქვეყანა იმას დასცინოდა... სახლში სხვა ახალი ვარაში დაუხვდა.

—რატომ თავი არ ვაგისკვება! —უთხრა სადილობის დროს კოლბა. —რას ჩაფიქრებულხარ? სოცარულზე ხომ არა ფიქრობ? მართა ხომ არ ვაგონდება? ყველაფერი კარგად ვიცი, გოგრაგ! კეთილად აღდმიანებმა ყველაფერი მაცნობეს, უ-უ-უ... დაუნდობელი!

და თავში რახენი ვაადინა. სადილიდან აღვა, მაგრამ ფეხ ქვეშ ადგილს ვერა პოულობდა, უბალტოოდ და უქულოდ ვანკინთან ვასწია. ვანკინი სახლში დაუხვდა.

—აი, შე უსინდილო! —შესხბა ახინევემა. —რა დანაშაულისთვის შემარცხინე საქვეწოდე? რისთვის ვაავრცელო ჩემზე კორები?

„მადლას გამწვანებლები“.—სურათი ინტრაჟეისა.

ლამარკს, მაშინვე ეტყვიან: „ჰო, კარგი, თავქარიანო, სიტუტუცეს ნუ მოჰყვები. ყველაფერი კარგად ვიციითო.“ ახინევეი ისე დამწვიდდა, რომ აღტაცებულმა ოთხი ჭიქა არავი მერტი ვადაპკრა. როდესაც ახალგაზრდები საწოლ ოთახს მიაცილა, თავის ოთახისკენ ვასწია და ისე არხინდა დიდიან,

—რა კორები. რას ლამაპაკობთ? —მე ვინ იკორავა, ვითომ მე მართას ვყოცნიდი? ეხლაც იტყვი, მე არაო? მაშ ვინ იყო, შე ვაპახკო? ვანკინმა დაჯორჯებული სახე აათამაშა, წარბები შეიკრა და თვლები ხატს მიაპკრა:

— დმერთბა მრისოს, თეალები დამბეუკოს, ხელონდელ
დღეს ნუ დავესწრო, თუ თქენზე რამ ცუდი მეთქვას! არა
შქონდეს მოსვენება, ხორციელმ გამბიტანოს...
ვანენის გულწრფელობა ცხიდად სჩანდა. ეტყობოდა, იმას
არ უნდა ეკორავი.

„მაშ ვინ იკორავი, ვინ? — ჩაფიქრა ახინცივი და თას
თავის გუნებაში ნაცნობები ჩამოთვოლა. — მაშ ვინა?“
— მაშ ვინ იქნებოდა? — ჩვენც შეფიქობებით მკით
ხველს...

და. სწათაშეიდა

რე. ი. ი. შანიძე

ქუთაისი. — სმირად დიდათ ქუჩაში მოსიარულეთ ამ კვარი სოურბრეზები არ ასწელებათ სოღმე.

რე. ი. ი. შანიძე

რე. ი. ი. შანიძე

კრანდუქტარი. — ქაღალტობი, ქაღალტის ვაკონში შებას-
დათ, იქ ზღვილები ბუკია, აქ კი ვაწროთაბა.
ქაღა. — ქაღალტთან რა მინდა, სომ არ გაბეუბეუღხარ!
აკ სკობია, უფრო მსიარულად ვიმეზუარებ.

დედა. გასწით, ძიღს ნუ უფეიზობთ ჩემს შეიღს, დასბებთ თავი!

რედაქტორ-გამომცემელი ალ. შაბადანი.